

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/ 59 /2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

180/2019. (VI.13.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) törvényes képviselő kiskorú panaszos¹ nevében 2019. február 12-én – Dr. Cservák Csaba előadó testületi tag távollétében, írásbeli előterjesztése nyomán – előterjesztett panaszja alapján indult eljárást a 2019. június 13-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, valamint alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg. A panasz áttétele ellen bejelentett előzetes tiltakozás miatt, a Testület az eljárását megszüntette.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2019. február 12-én, postai úton terjesztett elő panaszt a vele szemben 2019. február 5-én fogantatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

I.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2019. február 5-én az A. útról indult haza fele B. K.-rel, amikor egy megkülönböztető jelzés nélküli fehér kisbuszból gumibottal ugráltak ki az emberek, ennek következtében a panaszos megijedt és futni kezdett. A panaszos beszaladt B. R.-hoz, ahol az egyik férfi a kisbuszból elkapta és előzetes figyelmeztetés nélkül gumibottal kiverte a fogát, majd arra kényszerítette, hogy térdeljen le. Ezt követően a panaszos igazolta magát, de ennek ellenére folytatódott a bántalmazás. Ezek után elengedte a panaszost, de a M.Zs. utca sarkán újra elkapta a panaszos torkát és pofon vágta. Szóltak a bántalmazó férfinak, hogy megvan, akit keresnek, de még utána is rugdosta a panaszost. A panaszosnak testi és lelki sérelmet is okoztak a történetek.

II.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az illetékes rendőri szervtől, valamint kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumok és a konkrét kérdésekkel kapcsolatos rendőrségi álláspont megküldését.

1) 2019. február 5-én N. S. c. r. törm. az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírásánál az alábbiakat jegyezte le.

2019. február 5-én 17 óra 30 perckor a Ny. Városi Rendőrkapitányság * alosztály munkatársai a Ny. települési Rendőrőrsre megérkeztek N. I. r. zls. vezetésével. A célszemély felkutatása előtt előzetesen egyeztettek a személy vélt tartózkodási helyéről valamint különös ismertető jeleiről (a célszemély nyakán tetoválás látható), illetve a lehetséges szökési lehetőségeiről.

Ezt követően indultak a Ny. település A. út 64. szám alatti helyre a Ny. Városi RK civil jellegű, szolgálati gépjárművel, aminek a jobb első napellenzője Rendőrség felirattal van ellátva. A helyszínen 4 személy állt kint a 64. szám alatti ingatlan kapuja előtt. A gépjárművel az A. út 62. szám alatti helyen álltak meg, a 4 fős társaságból 2 személy a gépkocsi irányába indult, ekkor a jobb oldali tolóajtót c. r. törm. kihúzta és felszólította a személyeket, hogy „Rendőrség a törvény nevében” szavak előrebecsátásával, aminek nem tettek eleget és különböző irányba szaladtak. B. N. az A. út 58. szám irányába kezdett el szaladni, utána indult gyalogosan K. Z. r.törm, Cs. D. r. örm. valamint a gépkocsival K. G. r.törm. .

Mivel a panaszos és B. N. nyakán is látható volt a tetoválás, ezért c. r. törm. és N. I. r.zls a panaszos után indult gyalogosan, aki az A. út 64. szám alatti ingatlan udvarába futott be. A panaszos az utcafronti zárt kapunál megtorpant, mely során egy tompa puffanás volt hallható, utána kinyitotta a kaput és befutott az udvarra majd a ház hátsó bejárati ajtaja felé vette az irányt. Eközben a panaszost többször felszólította c. r. törm., hogy álljon meg, aminek nem tett eleget és a lakás hátsó bejárati ajtaján be akart menni, de az zárt állapotban volt, ekkor vissza fordult c.r. törm. felé és a bal kezét felemelte.

Mivel a lakás hátsó ajtajánál nem volt világítás valamint a közvilágítás fénye az utcáról nem volt látható, ezért a panaszos szándékát c. r. törm. nem tudta mire vélni és az eddigi viselkedéséből adódóan támadásától lehetett tartani. C. r. törm a készenlétbe helyezett szolgálatba rendszeresített rendőrbottal, jobb kézzel 1 alkalommal ütést mért a panaszos bal karja irányába, ami az ellenszegülést nem törte meg, ezért további testi kényszer vált szükségessé. C. r. törm. a tanult elvezető fogások alkalmazásával a panaszos karjait hátra feszítette és térdelő helyzetbe mozdította. A panaszos többszöri felszólításra sem volt hajlandó bemondani a személyes adatait, illetve a részleges ruházátvizsgálás során személyazonosításra való okmány nem volt feltalálható nála.

Ezt követően a nyakán lévő tetoválás megvizsgálásával megállapítást nyert, hogy nem a célszemélyről van szó. Ekkor már N. I. r. zls. munkatársat telefonon értesítették, hogy a másik személy az 58. szám alatt lévő ingatlan kertjéből a kerítésen átmászva halad a 64. szám alatti ingatlan, valamint a M. Zs. utca irányába, ezért az eredményes elfogás végett a panaszost hátrahagyva a célszemély felkutatása után indult meg c. r. törm. a M.Zs. utca felé.

Ezt követően r.örm telefonon értesítette r.zls-t, hogy a célszemély elfogásra került az A. út 60. szám alatt.

Ezek után c. r. törm. a megadott címre ment r.tzls által vezetett gépkocsival, ahol a nyíregyházi kollégák B. N.-et a * forgalmi rendszámú szolgálati gépkocsival megfelelő biztosítással előállították az orvosi Ügyeletre.

A sikeres elfogást követően c. r. törm. r.örm-mel elindult felkutatni a panaszost. A M.Zs. utcára érve c.r. törm. azt tapasztalta, hogy a mentőszolgálat munkatársai egy személyt vizsgáltak, akiről, megállapítást nyert, hogy a panaszos. A helyszínen a mentő munkatársai azt nyilatkozták, hogy azonnali orvosi ellátásra nincs szüksége a panaszosnak. C. r. törm. közölte a panaszossal, hogy elő fogja állítani a Ny. települési Rendőrőrsre valamint az Orvosi Ügyeletre fizikális vizsgálatok elvégzése végett.

A helyszínen tartózkodott a panaszos édesanyja, aki a történekről tájékoztatva lett, majd ezt követően c. r. törm. előállította a panaszost a Ny. települési Rendőrőrsre, ahol hitelt érdemlően

megállapítást nyert a személyazonossága a személyi igazolványából illetve a körözési nyilvántartóból ellenőrzésre került, melyben nem szerepelt a panaszos.

Ezt követően c. r. törm. a panaszost az orvosi ügyeletére szállította, ahol Dr. N. P. E. elvégezte a fizikális vizsgálatokat és megállapította, hogy a panaszoson külsérelmi nyom nem látható, az ajkon és a szájüregben, a nyálkahártyán, semmilyen sérülés nem látható, a bal fog első csúcsából mediálisan kis rész tört, a jobb fog elsőből fél rész törött, valamint tettlegesség nem bizonyítható.

A panaszos és az édesanyja az orvosi ellátás során az hangoztatta, hogy megverték a rendőrök. További intézkedés végett a panaszos és édesanyja bekísérésre kerültek a Ny. Városi Rendőrkapitányságra. Panasztételi Jogukról felvilágosítást kaptak. C. r. törm. az Rtv. 33.§ (4) bekezdés alapján az előállítás okáról szóban tájékoztatta a panaszost.

2) A rendőrség csatolta N.S. c.r. törm. 2019. február 6-án az alábbi kiegészítő jelentést készítette, amelyből a releváns információk a következők.

C. r. törm. a gépjárműből kiszállva felszólította a panaszost és B. N.-t, hogy „Rendőrség a törvény nevében álljanak meg” szavakkal, mivel azonnal elkezdtek szaladni, amint megláttak.

Az alkalmazott kényszerítő eszköz menete: A készenlétbe helyezett szolgálatba rendszeresített rendőrbottal, jobb kézzel 1 alkalommal c. r. törm. ütést mért a panaszos bal karja irányába és ezzel együtt vitte le térdelő helyzetbe a panaszost, miközben végig aktív ellenszegülést tanúsított és az kiabálta: "Nem én vagyok az akit kerestek!"

C. r. törm. jelenti, hogy a késedelem azért járt volna veszéllyel, mert a korábbi felszólításnak (hogy álljon meg) nem tett eleget a panaszos, és amikor zárt ajtóba ütközött, a kezét felemelte, amit c. r. törm. támadásnak vélt. Ha felszólítás megtörténik, fent állt volna a támadás lehetősége.

Ahogy a kényszerintézkedés jelentése is tartalmazza, miután megállapítást nyert, hogy nem B. N. az, akivel a kényszerítő eszközt alkalmazta c.r. törm., valamint a kollégák segítséget kértek, együttes erővel elkezdtek a M.Zs. utcában lévő házak kertjeiben keresni B. N.-t. Miközben a műútról az A. utca irányába haladva befelé világított c. r. törm. a kertek területét pásztázva, vele szembejött a panaszos, akinek a személyi azonosságát csak a későbbi előállítás során sikerült megállapítani. A panaszos köpött egyet és azt közölte c. r. törm.-mel, hogy kiverte a fogát és "hívom anyut mindjárt jön!". C. r. törm. ránézett a panaszosra, de mintegy 2-3 méter távolságból nem látott rajta sérülést vagy azt, hogy a fogazata hiányos lenne. Egy kis idő múlva már hallotta a kollégák kiáltását, hogy megvan B. N., ekkor beszálltak a jelzés nélküli szolgálati kisbuszba és a munkatársak segítségére siettek.

Igazolás az előállítás időtartamáról nem történt kiadásra, mivel az előállítás ideje alatt a szülők többször kijelentették, hogy nem hajlandóak semmit aláírni és átvenni, mivel ők mennek és panaszt fognak tenni, így a panaszos sem akart semmit aláírni.

3) A rendőrség megküldte a Testület részére a hivatalos feljegyzést, amit K. Z c. r. örgy készített 2019. február 6-án.

M. P. mentőápolóhoz 2019. február 5-én 18 és 19 óra között érkezett a bejelentés, hogy Ny. település a M. Zs. utcában” Esméletlen gyerek van, akit megverték!”

A jelzést kövözően néhány perc múlva érkeztek a helyszínre, ahol megállapította, hogy Ny. település a M. Zs. utcában a panaszos szüleitől érkezett a bejelentés.

A helyszínen megvizsgálta a panaszost, majd mivel megállapította, hogy rajta semmilyen sérülés, egyéb külsérelmi nyom nem található, így jelezte az esetkocsinak hogy forduljon vissza nem szükséges a magasabb szintű egység helyszínre érkezése.

M. P. elmondta, hogy mivel a lakásban többen tartózkodtak, így a vizsgálatot a lakás előtt parkoló mentőautóban folytatta.

Alaposan megvizsgálta a panaszost, akin továbbra sem észlelt semmilyen sérülést, egyéb külsérelmi nyomot. Ezt rádión jelezte az ügyelet felé, majd ezen tényeket az erre rendszeresített tableten rögzítette is.

A tableten az került rögzítésre, hogy "sérülés egyéb megbetegedés nem történt", melyről további "Dokumentációs lapot" is kiállított.

M. P. közölte, hogy ezt követően érkezett a helyszínre a rendőr járőr, aki tájékoztatta, hogy a megvizsgált panaszost elő akarja állítani a Ny-i Orvosi Ügyeletre.

M. P. elmondta, hogy ennek megfelelően jelentette ezt az ügyeletnek és ezt követően elhagyták a helyszínt.

2019. február 6-án megjelent a Ny. települési Rendőrőrsön H. G.-né törv. kép. aki tájékoztatta a feljegyzést készítő, hogy az esetet követően fiát, a panaszost bevitték a * Kórházba és behozta a vizsgálatról készült ambuláns lapot, melynek másolatát az ügy iratai között helyezték el.

H. G.-né törv. kép. 2019. február 6-án a fia, panaszos meghallgatásáról készült jegyzőkönyvből kért egy példányt, melyet díjmentesen át is adtak neki.

4) P. P. L. r. alezredes őrsparancsnok 2019. február 9-én készített összefoglaló jelentéséből, az alábbi információk a relevánsak.

C. r. törm. a szabályos 10.M rendőrségi gyakorló ruházatott viselte, amikor kinyitotta a jármű jobb oldali toloajtóját és „Rendőrség, a törvény nevében álljanak meg” felszólítást alkalmazott a panaszos és B. N. irányába.

A már megkezdett panaszossal szembeni intézkedés megszakítására -a fontosabb szolgálati érdekek minősülő intézkedés érdekében) a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. BM Rendelet 4.§ (2)-(3) bekezdése adott lehetőséget, mely az alábbiakat írja elő:

„ (2) Több, egy időben szükséges intézkedés közül először a súlyosabb sérelemmel fenyegető helyzetnek megfelelő intézkedést kell foganatosítani.

(3) A rendőr meghatározott szolgálati feladat végrehajtása során észlelt vagy tudomására jutott kisebb súlyú jogsértő cselekmény esetén a meghatározott szolgálati feladatának teljesítését folytatja, azonban a szolgálati előjárónak történő jelentéssel vagy a rendőrség legközelebbi ügyeletének vagy tevékenység-irányítási központjának értesítésével köteles intézkedést kezdeményezni. A rendőr az életet, testi épséget és a vagyonbiztonságot közvetlenül veszélyeztető magatartás észlelése esetén köteles intézkedni, azonban az alábbi feladatokat ellátó rendőr az intézkedés végrehajtása helyett intézkedés kezdeményezése érdekében jelentést tesz, ha a szolgálati feladat teljesítésének megszakítása

a) Magyarország védett vezetői vagy kijelölt létesítményei tekintetében jelentkező személy- vagy objektumvédelmi szolgálati feladat végrehajtásának biztonságát vagy eredményességét, b) a terrorelhárítási feladatok végrehajtásának eredményességét, c) a rendőrség belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési tevékenységének eredményességét, d) a Védelmi Program biztonságos végrehajtását, ”

C.r. törm. ezt követően telefonon jelentést tett r. alezredes részére a kényszerítő eszköz alkalmazásáról, illetve arról, hogy az intézkedést nem fejezte be, azt megszakította B. N. elfogása érdekében. R. alezredes közölte c. r. törm.-mel, hogy a megkezdett intézkedést be kell fejezni, a panaszost fel kell kutatni és tekintettel arra, hogy az személyazonosság igazolását megtagadta - amikor többszöri felszólításra sem volt hajlandó a nevét bemondani- ezért szükséges az előállítása a személyazonosság megállapítása céljából. A rendőrbot alkalmazása miatt szükséges a panaszos orvosi vizsgálata is, továbbá a jelentése alapján fennáll a hivatalos személy elleni erőszak egyszerű gyanúja, melyet megalapozni, vagy kizárni csak az előállítás után, parancsnoki kivizsgálás keretében lehet, illetve kell. Parancsnoki kivizsgálás szükséges továbbá a kényszerítő eszközök használata, jog- és szakszerűségének megállapítása érdekében is. Ezt követően a panaszost felkutatták, orvosi vizsgálatnak vetették alá és előállították a Ny. Városi Rendőrkapitányságra, ahol a parancsnoki kivizsgálási K. Z. r. őrnagy a Ny. települési Rendőrőrs rendészeti alosztályvezetője, N. S. c.r. törm közvetlen előjárója hajtotta végre.

A panaszossal szemben, c.r. törm. a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. Törvény (továbbiakban: Rtv) 49.§. (1) bekezdés b.) pontja alapján, tekintettel a Rendőrség Szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011 BM Rendelet (továbbiakban: RSzSz) 42.§-a alapján, a jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni ellenszegülés megtörésére rendőrbotot alkalmazott. A panaszos a

rendőri felszólítást követően aktív ellenszegülést tanúsított, mivel nem vetette magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján (elfutással, kézfelemeléssel) is igyekezett azt megakadályozni.

A rendőrbot alkalmazásának feltétele azonban az Rtv 49. § (1) bekezdés a.) pontja alapján, a saját életét, testi épségét közvetlenül veszélyeztető támadás elhárítása céljából is fennállt.

A panaszos magatartása –az, hogy menekülés közben hirtelen megfordult az őt üldöző rendőr előtt és a kezét felemelte- az adott körülmények között –sötétben, a rendőri intézkedés elől futva menekülő személy üldözése, abban a tudatban, hogy feltehetően elfogató parancs alapján körözik az üldözöttet- a körülmények gyors értékelése során, joggal adott alapot arra, hogy az üldöző rendőr az üldözött fenti magatartását jogtalan támadó magatartásnak értékelje.

Az RSzSz. 5.§ (4) bekezdése alapján a rendőrnek úgy kell eljárnia, hogy megakadályozza, hogy megtámadják, tehát támadásra utaló magatartás esetén nem várhatja meg, hogy a támadás bekövetkezzon;

„(4) A rendőri intézkedés során úgy kell eljárni, hogy a rendőr megelőzze megtámadását, lefegyverzését, továbbá akadályozza meg, hogy a figyelmét a szolgálati tevékenységtől elvonják, vagy lekötöttségét jogellenes cselekmény elkövetésére használják fel.”

Az RSzSz. 42.§ (4) bekezdése alapján szakszerűen járt el az intézkedő rendőr, amikor a rendőrbotját a kezében tartva kezdte meg az intézkedést;

„(4) A rendőr az intézkedés megkezdésekor a vegyi eszközt, elektromos sokkoló eszközt készenlétbe helyezi, a rendőrbotot, a kardot kézbe fogja, és felkészül a támadás elhárítására, az ellenszegülés megtörésére.”

-A panaszossal szemben c.r. törm. az Rtv 47.§ alapján, tekintettel a RSzSz 40.§ (1)-(2) bekezdésre, az ellenszegülés megtörésére testi kényszerítést, testi erővel a cselekvés -aktív ellenszegülés- abbahagyására kényszerítést alkalmazott. A panaszost a gumibot használatát követően, karfeszítés módszerével -térdelő helyzetbe- a földre vitte és ott rögzítette.

Az intézkedést azért kezdte a rendőrbot alkalmazásával c.r. törm., mert az adott körülmények között a panaszos állapota, magatartása folytán, csupán a fizikai erő kifejtés valószínűleg nem biztosította volna a rendőri intézkedés eredményességét.

Az RSzSz 39.§ alapján c. r. törm. azért alkalmazott rendőrbotot, mert a panaszos magatartása, ellenszegülésének mértéke annak az Rtv. szerinti alkalmazását indokolta. A kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazásának sikere eleve kilátástalan volt, az adott körülmények között.

C. r. törm. az intézkedés során próbálta kerülni a sérülés okozását ezért a rendőrbotot történő ütést a panaszos felemelt karja felé irányozta. A jogszerű intézkedéssel való ellenszegüléskor az Rtv-ben meghatározott kényszerítő eszközöket alkalmazta. A panaszost -mivel sérülésre panaszkodott- orvosi ellátásban részesítették, valamint biztosították számára a törvényes képviselő jelenlétét.

5) A rendőrség megküldte a testület részére a Jelentés előállítás végrehajtásáról/ kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló dokumentumot, amely alapján:

2019. február 5-én 18 óra 10 perckor a panaszossal szemben az 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban Rtv), 29.§ (1) bekezdés 1) pontja szerinti igazoltatás, az Rtv. 29.§ (1) bekezdés alapján igazoltatás, az Rtv. 31.§ (1) bekezdése alapján személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálása és az Rtv. 33.§ (2) bekezdés a) pontja szerinti igazolást megtagadó személy előállítása került alkalmazásra.

Az orvosi vizsgálat időpontja: 19 óra 49 perc. A panaszos parancsnok általi meghallgatása 21 óra 49 perctől 23 óra 55 percig tartott. A panaszost nem őrizték, az előállított nyilvántartásba sem jegyezték be. azért engedték szabadon, mivel a RSzSz szerint az igazolás megtagadása miatti előállítást mellőzni kell, ha a személyazonosság megállapítást nyer. A panaszost az orvosi vizsgálatot követően szabadították.

A személyes szabadság korlátozásának / kényszerítő eszköz alkalmazásának helye: (utcán) Ny. település A. utca 64. sz. alatti helyen.

Az intézkedés során kényszerítő eszközt alkalmaztak a panaszossal szemben, 1. rendőrbot, gumibot

Az Rtv. 49. § (1) bekezdés a) pontja alapján rendőrbot alkalmazására került sor ellenszegülés megtörésére.

A jelentés alapján kényszerítő eszköz alkalmazására figyelmeztetés nem történt, mert a késedelem veszéllyel járt volna.

A rendőri intézkedés során sérülés nem keletkezett.

A kényszerítő intézkedés és/vagy eszköz alkalmazása során anyagi kár nem keletkezett.

Az Rtv. 18.§ (1) bekezdése alapján a fiatakorú előállított törvényes képviselőjének kiértesítése megtörtént Kiértesítendő személy: H. Á.

.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) és a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, IV. cikkben foglalt személyes szabadsághoz való jogát, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-e intézkedés alá.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2019. február 5-én az A. útról indult haza fele B. K.-rel, amikor egy megkülönböztető jelzés nélküli fehér kisbuszból gumibottal ugráltak ki az emberek, ennek következtében a panaszos megijedt és futni kezdett.

A rendőrség tájékoztatása alapján, 2019. február 5-én 17 óra 30 perckor a Ny. Városi Rendőrkapitányság * alosztály munkatársai a Ny. települési Rendőrsre megérkeztek N. I. r. zls. vezetésével, hogy B. N.-t felkutassák, aki ellen négy szerv adott ki elfogatóparancsot. A célszemély (B. N.) felkutatása előtt előzetesen egyeztettek a személy vélt tartózkodási helyéről valamint különös ismertető jeleiről (a célszemély nyakán tetoválás látható), illetve a lehetséges szökési lehetőségeiről.

Ezt követően indultak a Ny. település, A. út 64. szám alatti helyre a Ny. Városi RK civil jellegű, szolgálati gépjárművel, aminek a jobb első napellenzője Rendőrség felirattal van ellátva. A helyszínen 4 személy állt kint a 64. szám alatti ingatlan kapuja előtt. A gépjárművel az A. út 62. szám alatti helyen álltak meg, a 4 fős társaságból 2 személy a gépkocsi irányába indult, ekkor a jobb oldali toloajtót c. r. törm. kihúzta és felszólította a személyeket, hogy „Rendőrség a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, aminek nem tettek eleget és különböző irányba szaladtak.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 4. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

Az Rtv. 11.§-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-a szerint a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett – ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak – szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.

Az Rtv. 29. § (1) A rendőr a feladata ellátása során a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani, b) az igazoltatott személyt lakcímének, tartózkodási helyének - az igazoltatott választása szerint - a lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal vagy más alkalmas dokumentummal történő igazolására, vagy a lakcímré, tartózkodási helyre vonatkozó nyilatkozattételre kérheti fel.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor a rendőrség az intézkedés jogalapjaként szabálysértés elkövetésére hivatkozik – az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

A rendőrség B. N. felderítése(aki ellen elfogató parancs volt elrendelve) érdekében érkezett az A. utcába. Az intézkedés megkezdésekor már sötét volt, így a rendőrök nem tudták azonnal azonosítani az ott tartózkodókat. A panaszos és B. N. különböző irányba futottak, c. r. törm. ment a panaszos után, mivel akkor még nem lehetett tudni, hogy ki a rendőrség által keresett személy.

A fentieket összegezve a Testület arra az álláspontra jutott, hogy a rendőrségnek kellő jogalapja volt az intézkedés megkezdéséhez, a foganatosított intézkedéseket megfelelő törvényi felhatalmazás alapján jogszerűen alkalmazta a panaszossal szemben, így a panaszosnak nem sérült a tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A Testület ezt követően a panaszossal szemben alkalmazott kényszerítő eszközök használatának megalapozottságát vizsgálta. A vizsgálat során elsőként a Testület azt vizsgálta, hogy a panaszos által sérelmezett fizikai erőszaknak titulált intézkedés testi kényszer vagy törvényi felhatalmazáson túli fizikai erőszak volt-e.

a) A Testület első körben a testi kényszert vizsgálta.

A panaszos előadása alapján beszaladt B. R.-hoz, ahol az egyik férfi a kisbuszból elkapta és előzetes figyelmeztetés nélkül gumibottal kiverte a fogát, majd arra kényszerítette, hogy térdeljen le. Ezt követően a panaszos igazolta magát, de ennek ellenére folytatódott a bántalmazás. Ezek után elengedte a panaszost, de a M.Zs. utca sarkán újra elkapta a panaszos torkát és pofon vágta. Szóltak a bántalmazó férfinak, hogy megvan, akit keresnek, de még utána is rugdosta a panaszost. A rendőri előadás szerint c. r. törm. felszólította a személyeket, hogy „Rendőrség a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, aminek nem tettek eleget és különböző irányba szaladtak.

Mivel a panaszos és B. N. nyakán is látható volt a tetoválás, ezért c. r. törm. és N. I. r.zls a panaszos után indult gyalogosan, aki az A. út 64. szám alatti ingatlan udvarába futott be. A panaszos az utcafronti zárt kapunál megtorpant, mely során egy tompa puffanás volt hallható, utána kinyitotta a kaput és befutott az udvarra majd a ház hátsó bejáratí ajtaja felé vette az irányt. Eközben a panaszost többször felszólította c. r. törm., hogy álljon meg, aminek nem tett eleget és a lakás hátsó bejáratí ajtaján be akart menni, de az zárt állapotban volt, ekkor vissza fordult c.r. törm. felé és a bal kezét felemelte.

A lakás hátsó ajtajánál nem volt világítás valamint a közvilágítás fénye az utcáról nem volt látható, ezért a panaszos szándékát c. r. törm. nem tudta mire vélni és az eddigi viselkedéséből adódóan támadásától lehetett tartani. C. r. törm a készenlétbe helyezett szolgálatba rendszerezített

rendőrbottal, jobb kézzel 1 alkalommal ütést mért a panaszos bal karja irányába, ami az ellenszegülést nem törte meg, ezért további testi kényszer vált szükségessé. C. r. törm. a tanult elvezető fogások alkalmazásával a panaszos karjait hátra feszítette és térdelő helyzetbe mozgatta. C. r. törm. az intézkedés során próbálta kerülni a sérülés okozását ezért a rendőrbottal történő ütést a panaszos felemelt karja felé irányozta. A jogszerű intézkedéssel való ellenszegüléskor az Rtv-ben meghatározott kényszerítő eszközöket alkalmazta.

C. r. törm. miután elfogták B.N.-t visszament a panaszoshoz a személyazonosítása megállapítása érdekében. Amikor a M.Zs. utcába értek azt tapasztalták, hogy a mentőszolgálat munkatársai a panaszost vizsgálják.

A mentők munkatársai c. r. törm.-nek azt nyilatkozták, hogy nincsen szükség azonnali orvosi ellátásra. C. r. törm. a panaszos előállítását követően az Orvosi Ügyeletre szállította a panaszost fizikális vizsgálatok elvégzése végett, ahol a panaszosnak kíméletet fájdalomcsillapítást javasoltak.

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. A (2) bekezdés szerint több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintette a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

16. § (1) bekezdése szerint a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége nélkül is biztosítható.

A Szolg. Szab. 39. § (1) szerint az Rtv. szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan. (2) Az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget: a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat, b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni, c) támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrré, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad. (3) A kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie: a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

Az Rtv. 47. § alapján a rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat. A Szolgálati Szabályzat 40. §-a pedig a következőképpen rendelkezik a testi kényszerről. A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható. A testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat is használhat. A rendőr a támadás céljára szolgáló eszköz használatának megakadályozása, továbbá a támadás elhárítása érdekében az ehhez szükséges erejű és irányultságú ütést vagy rúgást alkalmazhat.

Az RSzSz. 5.§ (4) bekezdése alapján a rendőrnek úgy kell eljárnia, hogy megakadályozza, hogy megtámadják, tehát támadásra utaló magatartás esetén nem várhatja meg, hogy a támadás bekövetkezzon;

„ (4) A rendőri intézkedés során úgy kell eljárni, hogy a rendőr megelőzze megtámadását, lefegyverzését, továbbá akadályozza meg, hogy a figyelmét a szolgálati tevékenységtől elvonják, vagy lekötöttségét jogellenes cselekmény elkövetésére használják fel. ”

Az RSzSz 40.§ (1)-(2) bekezdésre, az ellenszegülés megtörésére testi kényszert, testi erővel a cselekvés -aktív ellenszegülés- abbahagyására kényszerítést alkalmazott. A panaszost a gumibot használatot követően, karfeszítés módszerével -térdelő helyzetbe- a földre vitte és ott rögzítette.

A rendőri intézkedések gyakorlati végrehajtásának alapvető taktikáiról szóló 18/2008. (OT 10.) ORFK utasítás melléklete részletesen tartalmazza az egyes intézkedési taktikák leírását.

A kényszerítő eszközök alkalmazásának alapvető taktikáiról szóló fejezetben, a testi kényszerre vonatkozó alapelvek között szerepel – többek között –, hogy a testi kényszer alapvetően megfogást, lefogást, eltávolítást és elszállítást jelent. A rendőr testi kényszer végrehajtása során elsősorban kar-és csuklófeszítéseket, illetve elvezető fogásokat hajt végre. A rendőr továbbá az őt ért támadás során, illetve súlyosabb kényszerítő eszköz alkalmazásának elkerülése érdekében az önvédelmi fogásokat is felhasználhatja.

A panaszos az intézkedés megkezdésekor, a felszólítás ellenére futni kezdett, majd amikor c.r. törm.-nek sikerült utolérnie a panaszos továbbra sem mutatott együttműködő magatartást. A sötétben c. r. törm. nem tudhatta, hogy a panaszos miért emeli fel a kezét, magatartása az intézkedés megkezdésétől zavart, ellenszegülő volt, így a saját testi épsége megőrzése, valamint az intézkedés eredményessége érdekében alkalmazott testi kényszert, valamint gumibotot. A testület álláspontja szükséges és a körülményeket tekintve arányos volt a testi kényszer alkalmazása. B. N. elfogása után, amikor a panaszost személyazonossága igazolása érdekében előállította már nem volt szükséges testi kényszer alkalmazása, mivel a panaszos már együttműködött c. r. törm.-mel.

b) A Testület ezt követően a rendőrbot használatát vizsgálta

A panaszosi előadás alapján a rendőrök fejbe ütötték a panaszost egy rendőrbottal és kiverték a panaszos fogát.

A rendőrség tájékoztatása szerint c. r. törm. az intézkedést azért kezdte a rendőrbot alkalmazásával, mert az adott körülmények között a panaszos állapota, magatartása folytán, csupán a fizikai erő kifejtés valószínűleg nem biztosította volna a rendőri intézkedés eredményességét. C. r. törm. a panaszos felemelt karja irányába mérte az ütet a gumibottal, mivel a panaszos, ahogy c. r. törm. felé fordult felemelte a karját, így nem lehetett tudni, hogy milyen célból emeli fel a kezét.

A panaszoshoz édesanyja hívott mentőt, akik c. r. törm.-nek azt nyilatkozták, hogy nincsen szükség azonnali orvosi ellátásra. C. r. törm. a panaszos előállítását követően az Orvosi Ügyeletre szállította a panaszost fizikális vizsgálatok elvégzése végett, ahol a panaszosnak kíméletet fájdalomcsillapítást javasoltak.

Az RSzSz 39.§ alapján c. r. törm. azért alkalmazott rendőrbotot, mert a panaszos magatartása, ellenszegülésének mértéke annak az Rtv. szerinti alkalmazását indokolta. A kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazásának sikere eleve kilátástalan volt, az adott körülmények között.

Az RSzSz. 42.§(4) bekezdése alapján a rendőr az intézkedés megkezdésekor a vegyi eszközt, elektromos sokkoló eszközt készenlétbe helyezi, a rendőrbotot, a kardot kézbe fogja, és felkészül a támadás elhárítására, az ellenszegülés megtörésére. ”

az Rtv.49. § (1) A rendőr a szolgálatban rendszeresített, vegyi vagy elektromos sokkoló eszközt, illetőleg rendőrbotot vagy kardlapot alkalmazhat a) a mások vagy saját életét, testi épségét, illetőleg a vagyonbiztonságot közvetlenül veszélyeztető támadás elhárítására.

A rendőri intézkedések gyakorlati végrehajtásának alapvető taktikáiról szóló 18/2008. (OT 10.) ORFK utasítás melléklete részletesen tartalmazza a rendőrbot használatát. A rendőr a gumibottal ütések és csapásokat hajt végre. Ez alapján elsődleges célpontterületnek tekinthető a panaszos karja, amelyre ütet mért c. r. törm.

A fent leírtak alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy c.r. törm. indokoltan és jogszerűen használtan a gumibot a panaszossal szemben, mivel a panaszos az intézkedés megkezdésétől ellenszegült a rendőri utasításoknak és nem lehetett tudni, hogy miért emeli fel a karjait a sötétben.

c) A Testület az ügy gondos mérlegelése után arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendőrség szükséges és arányos mértékben járt el a panaszossal szemben, ezt támasztja alá az is, hogy a mentők és az orvosi ügyelet által kiadott dokumentumok sem tartalmaznak komolyabb sérülésre utaló jeleket, külsérelmi nyomot a panaszoson. Amikor c.r. törm. visszament a panaszoshoz, hogy a személyazonosságát megállapítsa már nem volt szükség testi kényszer alkalmazására, mivel a panaszos együttműködő magatartást tanúsított.

Mindezekre tekintettel a Testület álláspontja szerint a panaszos emberi méltóságához való joga nem sérült a testi kényszer és a kényszerítő eszközök alkalmazásának vonatkozásában.

3) A Testület ezt követően azt vizsgálta, hogy a rendőrök az intézkedési kötelezettségüket hogyan fogatosították.

A rendőrök az intézkedési kötelezettségük alapján igazoltatást és ruházatátvizsgálat fogatosítottak a panaszossal szemben.

a) A panaszosi előadás alapján beszaladt B. R.-hoz, ahol az egyik férfi a kisbuszból elkapta és előzetes figyelmeztetés nélkül gumibottal kiverte a fogát, majd arra kényszerítette, hogy térdeljen le. Ezt követően a panaszos igazolta magát, de ennek ellenére folytatódott a bántalmazás.

A rendőrség tájékoztatása alapján, elfogató parancs alapján körözött személy felkutatása és elfogása érdekében kellett, hogy sor kerüljön az igazoltatásra. A panaszos többszöri felszólításra sem volt hajlandó bemondani a személyes adatait és a részleges ruházatátvizsgálás során sem találtak nála olyan okmányt, amellyel hitelt érdemlően tudta volna magát igazolni.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján - „A rendőr a feladata ellátása során a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani” - személyi adatainak megállapítása érdekében igazoltatta.

(2) Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot - a személyazonosító igazolványon túl - minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető. A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.

RSzSz. 25.§ (1) bekezdése értelmében:

„Az igazoltatás során a rendőr elkéri az igazoltatott személyazonosító igazolványát vagy egyéb, a személyazonosságot hitelt érdemlően igazoló okmányát. Ha az okmány valódisága vagy az igazoltatott személyazonossága kétséges, a rendőr ellenőrző kérdéseket tehet fel, felszólítja az igazoltatott személyt adatainak bemondására, a bemondott adatokat az okmánnyal összehasonlítja.”

Mivel a panaszos a megállásra történő felhívás után elfutott és az aktív ellenszegülését kényszerítő eszköz alkalmazásával kellett megtörni, ezért a személyazonosító adatainak a bemondására történő felhívás volt az egyetlen lehetséges eszköz az igazoltatásra.

A panaszos a többszöri felszólítás ellenére sem igazolta magát, így c.r.törm. nem tudta a panaszos személyazonosságát megállapítani.

b) A Testület ezt követően a panaszos ruházat átvizsgálásának jogalapját vizsgálta meg.

A rendőrség tájékoztatása alapján a panaszossal szemben részletes ruházatátvizsgálás került fogatosításra, mivel többszöri felszólítás ellenére sem adta meg a személyes adatait.

Az Rtv. 29. § (6) bekezdése alapján - (6) A rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolg.Szab.) 5. § (4) bekezdése alapján „A rendőri intézkedés során úgy kell eljárni, hogy a rendőr megelőzze megtámadását, lefegyverzését, továbbá akadályozza meg, hogy a figyelmét a szolgálati tevékenységtől elvonják, vagy lekööttségét jogellenes cselekmény elkövetésére használják fel.”

Az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a 29/B. § (1) bekezdésében meghatározott dolog elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.”

Az átvizsgálást a rendőrségi iratok szerint a 31.§ (2) bekezdését betartva hajtották végre, amely a következőt tartalmazza: „A ruházat átvizsgálását — halaszthatatlan eset kivételével — az intézkedés alá vonttal azonos nemű személy végezheti. Az intézkedés nem történhet szemérem sértő módon.”

A rendőrségi iratok alapján a panaszos többszöri felszólítás ellenére sem adta meg a személyes adatait, ezért c. r., törm. a ruházatátvizsgálás során próbált okiratot találni, amely a panaszos személyazonosságának megállapítására alkalmas lett volna, de ezen felkutatása nem járt sikerrel. Mindezek alapján a testület úgy foglalt állást, hogy a rendőröknek kellő jogszabályi felhatalmazásuk volt az általuk foganatosított intézkedésekhez.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült az intézkedés során.

4) A Testület ezt követően a panaszos előállítását vizsgálta meg, amelynek kapcsán az alábbi álláspontra jutott.

a) A Testület elsőként az előállítás jogalapját vizsgálta.

A panaszos előállítására az ügy adatai szerint azért került sor, mert többszöri felszólítás ellenére sem adta meg a panaszos a személyes adatait és a részletes ruházatátvizsgálás során sem talált c.r. törm. olyan okiratot, amellyel megállapítható lett volna a panaszos személyazonossága. C.r. törm. a panaszossal közölte, hogy elő lesz állítva a Ny. települési Rendőrsre, valamint az orvosi Ügyeletre fizikális vizsgálatok elvégzése végett. A panaszos édesanyja, aki a helyszínen tartózkodott tájékoztatva lett a történetéről, majd a panaszos a Ny. települési Rendőrsre elő lett állítva, ahol megállapítást nyert a személyazonossága a személyi igazolványból, illetve ellenőrizve lett a körözési rendszerben, amelyben nem szerepelt. Ezt követően a panaszost az orvosi ügyeletre szállították, ahol Dr. N. P. E. elvégezte a fizikális vizsgálatokat és megállapította, hogy a panaszoson külsérelmi nyom nem látható.

További intézkedés céljából a panaszos és édesanyja bekísérésre kerültek a Ny. Városi Rendőrkapitányságra.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, a) aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja.

Az Rtv. 33.§ (2) bekezdés b.) pontja értelmében a panaszos magatartása felvetette a hivatalos személy elleni erőszak bűncselekmény egyszerű gyanúját. Azt a helyszínen sem kizárni sem megalapozni nem lehetett.

„65/2003. (XII. 18) AB határozat:

A büntetőeljárás rendelkezésekben megkövetelt, az „egyszerű gyanút” meghaladó valószínűség garanciális feltétele a konkrét személyt érintő büntetőeljárás megindításának. Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontján alapuló előállítás viszont önmagában és közvetlenül nem irányul büntetőeljárás megindítására, azaz nem feltétlenül indukál egy> olyan eljárást, amely akár a személyi szabadság huzamosabb idejű korlátozását is eredményezheti. Az előállított személy ugyanis pusztán az előállítás ténye alapján nem válik büntetőeljárás értelemben gyanúsítottá, nem lesz büntetőeljárás alanya. Az előállítás ideje alatt nyílik alkalma a döntésre jogosult hatóságnak arra, hogy az alapos (megalapozott) gyanú fennállását megállapítsa.”

Mivel a panaszos többszöri felszólítás ellenére sem adta meg a személyes adatait és a részletes ruházatátvizsgálás során sem talált c.r. törm. olyan okiratot, amellyel megállapítható lett volna a

panaszos személyazonossága, amivel hitelt érdemlően tudta volna magát igazolni, a rendőrök a személyazonossága megállapítása céljából a Ny. települési Rendőrsre előállították.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy az előállításnak megvolt a jogalapja.

b) Mivel ugyanakkor az Rtv. 33. § (2) bekezdése alapján fogatosított előállítások esetén a jogalkotó a rendőr mérlegelési jogkörébe utalja az előállítás szükségességéről a döntést, a Testületnek a jogalap fennállásakor is vizsgálnia kell, hogy az előállítás megfelel-e az arányosság követelményének. Az Rtv. 15. § (2) bekezdése ugyanis kimondja: több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással jár. Ezt a mérlegelést elvégzi a fent nevezett ORFK szabályzat, ami meghatározza, hogy milyen cselekedetekben kell előállítani.

Mivel az eljárás lefolytatásához szükséges volt a panaszos személyazonosságának a megállapítása és azt a panaszos a többszöri felszólítás ellenére sem adta meg, valamint nem találtak nála személyazonosításra alkalmas okmányt, így nem volt kisebb jogsérelemmel járó intézkedésre lehetősége a rendőröknek, mint a panaszos előállítása.

Figyelemmel az Rtv. 29. § (2) és (4) bekezdés meghatározott fokozatossági sorrendre az előállítás megfelelt az Rtv. 15. §-ban rögzített arányossági követelménynek.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint adott helyen, adott időben nem állt a rendőrség rendelkezésére más, kevésbé jogkorlátozó eszköz az elérni kívánt cél realizálása érdekében, mint az előállítás végrehajtása, ezért álláspontja szerint az előállítás az Rtv. arányossági követelményének is megfelelt, így az nem sértette a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogát.

c) Az előállítás időtartamának jogszerűsége kapcsán a Testület az alábbi megállapításokra jutott.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként, határozza meg a 8 órás (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órás) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott azon általános arányossági követelmény is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos személyi szabadságát 2019. február 5-én 18 óra 10 perctől kezdődően korlátozták. Az orvosi vizsgálat időpontja: 19 óra 49 perckor volt. A panaszos parancsnok általi meghallgatása 21 óra 49 perctől 23 óra 55 percig tartott. A panaszost nem őrizték, az előállított nyilvántartásba sem jegyezték be. A rendőrségi iratok alapján a panaszost azért engedték szabadon, mivel a RSzSz szerint az igazolás megtagadása miatti előállítást mellőzni kell, ha a személyazonosság megállapítást nyer. A panaszost az orvosi vizsgálatot követően szabadították.

Rtv. 29. § (5) bekezdése alapján az igazoltatás vagy a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén az előállítás csak a személyazonosság megállapításához szükséges ideig tarthat.

A panaszos személyi szabadságát 1 óra 39 percen keresztül korlátozták, amely során, adatainak hitelt érdemlően történő megállapítását követően a panaszost az orvosi ügyeletre szállították, ahol Dr. N. P. E. elvégezte a fizikális vizsgálatokat és megállapította, hogy a panaszoson külsérelmi nyom nem látható, ezen eljárási cselekmények végrehajtásához szükséges volt az 1 óra 39 perces időtartam, mivel ebbe az időtartamban a két létesítmény közötti autópálya hossza is beleszámít.

Így a Testület véleménye szerint a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga nem sérült az előállítás időtartama kapcsán.

5) A Testület ezt követően a rendőrök szolgálati fellépésének a módját vizsgálták.

A panaszos sérelmezte a rendőrök szolgálati fellépésének módját, valamint azt, hogy nem volt jelzés az autójukon vagy a ruházatukon, amiből tudhatta volna, hogy rendőrök, akik vele szemben intézkednek.

A rendőrség tájékoztatása szerint a kisbusz amellyel az intézkedés helyszínére érkeztek onnan volt felismerhető, hogy a jobb első napellenzője Rendőrség felirattal van ellátva, továbbá C. . r. törm. a szabályos 10.M rendőrségi gyakorló ruházatott viselte. Miután kiszállt a járműből „Rendőrség, a törvény nevében álljanak meg” felszólítást alkalmazott a panaszos és B. N. irányába.

Az Rtv. 20. § (1) bekezdése alapján a rendőrt az intézkedés során a) az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy b) szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. (2) A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.(3) A rendőr köteles - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni. (4) Ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.

Az Rtv. idézett bekezdése egyértelműen rendelkezik: az intézkedő rendőröknek az intézkedés megkezdése előtt egyebek mellett, a rendőri intézkedés eredményességét veszélyeztető körülmény hiányában nevüket és azonosító számukat, illetve az intézkedés célját közölniük kell.

Az előadások közötti ellentmondást további bizonyítékok hiányában nem lehetett feloldani, így a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy rendőrök betartották-e az Rtv. 20.§ előírásait.

A 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet a rendőrség szolgálati szabályzatáról 4. § (1) bekezdése értelmében a rendőr az intézkedést - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelgéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja.

Abban a kérdésben, hogy a rendőrök nem megfelelően teljesítették a szolgálati fellépésüknek a módját a Testület nem tudott állást foglalni, mivel a panaszosi és rendőri álláspont között olyan mértékű ellentmondás feszült, amelyet a Testület – korlátozott eszköztárára tekintettel – nem tudott feloldani, így a történetek rekonstruálására nem volt lehetősége. A rendőrség tájékoztatása szerint az intézkedő rendőrök 10M mintázatú, rendészeti gyakorlóöltözetet viseltek intézkedő járőrként.

A 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet a rendőrség szolgálati szabályzatáról 102. § (1) bekezdése szerint az egyenruha viselésére jogosult csak a rendszeresített egyenruházati felszerelést viselheti. (2) A szolgálati előjáró köteles ellenőrizni, hogy a rendőr által viselt ruházat állapota megfelelő-e, a ruházat tiszta-e. (3) A szolgálati előjáró gondoskodik arról, hogy az állomány szolgálati öltözetét és felszerelését megfelelő körülmények között, a szolgálati helyén tudja tárolni.

14/2016. (V. 10.) BM rendelet a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek egyenruha-ellátásra jogosult személyi állományának ruházati és öltözködési szabályzatáról, valamint a különleges foglalkoztatási állomány ruházati, fegyverzeti, kényszerítőeszköz- és

világítástechnikai felszereléséről 49.§-a alapján a szolgálati jelvényt a szolgálati, a gyakorló-, valamint a speciális ruházaton és a láthatósági átvetőn kell viselni. (2) A hivatásos állomány a szolgálati jelvényt - a (3) és (4) bekezdésben foglalt kivétellel - az egyenruházati felsőruházatok mellzsebén, bal oldalt a zsebfedő alatt, a rögzítő gombjára gombolva, annak hiányában képzeletbeli helyére tűzve viseli. A szolgálati jelvényt a zsebtakaró alsó szélé alá úgy kell feltűzni, hogy az a zseb függőleges középvonalával egybeessen. (3) Kizárólag a testvédő készlet használatakor a rendőrség igényjogosult állománya a szolgálati jelvényt a testpáncél alatt, a legkülső ruházat bal karjának tasakjában köteles hordani. A fentiek alapján a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendőrök ruházata megfelelt az előírásoknak.

Abban a kérdésben, hogy a rendőrök nem megfelelően teljesítették a szolgálati fellépésüknek a módját a Testület nem tudott állást foglalni, mivel a panaszosi és rendőri álláspont között olyan mértékű ellentmondás feszült, amelyet a Testület – korlátozott eszköztárára tekintettel – nem tudott feloldani, így a történetek rekonstruálására nem volt lehetősége.

Minderre tekintettel a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme a rendőrök szolgálati fellépésének módjának és azonosítási kötelezettségük teljesítésének elmulasztásának tekintetében nem megállapítható, mivel a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni.

6) A Testület ezt követően azt vizsgálta, hogy az intézkedő rendőrök megfelelően szólították-e fel a panaszost az intézkedést megelőzően, eleget tettek-e a tájékoztatási kötelezettségüknek.

A panaszos beadványában előadta, hogy a testi kényszer alkalmazása előtt semmilyen figyelmeztetést, felszólítást nem kapott.

A rendőrség tájékoztatása alapján a panaszost többször felszólították, „Rendőrség, a törvény nevében álljanak meg” szavakkal. A panaszos személyazonosságának igazolására is többször fel lett szólítva.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.

Az Rtv. 61. § (1) bekezdése értelmében a kényszerítő eszköz alkalmazására az érintettet - ha az eset körülményei lehetővé teszik - előzetesen figyelmeztetni kell.

Abban a kérdésben, hogy a rendőrök nem megfelelően figyelmeztették, szólították fel a panaszost az intézkedéssel kapcsolatban a Testület nem tudott állást foglalni, mivel a panaszosi és rendőri álláspont között olyan mértékű ellentmondás feszült, amelyet a Testület – korlátozott eszköztárára tekintettel – nem tudott feloldani, így a történetek rekonstruálására nem volt lehetősége.

Minderre tekintettel a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme a tájékoztatási kötelezettség tekintetében nem megállapítható, mivel a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni.

IV.

A Testület a fentiekben kifejtettek alapján arra a következtetésre jutott, hogy 2019. február 5-én, a rendőrségnek kellő jogalapja volt az intézkedés megkezdéséhez, a foganatosított intézkedéseket megfelelő törvényi felhatalmazás alapján jogszerűen alkalmazta a panaszossal szemben, így a panaszosnak nem sérült a tisztességes eljáráshoz való joga. Mindezekre tekintettel a Testület álláspontja szerint a panaszos emberi méltósághoz való joga nem sérült a testi kényszer és a kényszerítő eszközök alkalmazásának vonatkozásában. A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült az intézkedés során. A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy az előállításnak megvolt a jogalapja. Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint adott helyen, adott időben nem állt a rendőrség rendelkezésére más, kevésbé jogkorlátozó eszköz az elérni kívánt cél realizálása érdekében, mint az előállítás végrehajtása, ezért álláspontja szerint az előállítás az Rtv. arányossági követelményének is megfelelt, így az nem sértette a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogát. Így a Testület véleménye szerint a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga nem sérült az előállítás időtartama kapcsán. Minderre tekintettel a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme a rendőrök szolgálati fellépésének módjának és azonosítási kötelezettségük teljesítésének elmulasztásának tekintetében nem megállapítható, mivel a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni. Minderre tekintettel a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme a tájékoztatási kötelezettség tekintetében nem megállapítható, mivel a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni.

Budapest, 2019.június 13.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag helyett
Dr. Lukács Tamás elnök

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag